

کلونینگ و ارزیابی بیوانفورماتیکی ژن مونودهیدروآسکوربات ردوکتاز (MDHAR) در گیاه آلوروپوس لیتورالیس و بررسی بیش بیان آن در گیاه توتون (*Nicotina tabacum*)

آزاده محسنی^۱, قربانعلی نعمت زاده^۲, علی دهستانی کلاگر^۳, بهزاد شاهین کلیبر^۴ و الهام سلیمانی^۵

۱- دانشجوی دکتری، دانشگاه فردوسی مشهد، (نویسنده مسouول: azadehmohseni34@yahoo.com)

۲- استاد، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری

۳ و ۵- استادیار و دانشجوی دکتری، پژوهشکدهی ژنتیک و زیست فناوری کشاورزی (GABIT) طبرستان، ساری

۴- دانشجوی دکتری، دانشگاه شیراز

تاریخ پذیرش: ۹۴/۸/۱۷ تاریخ دریافت: ۹۴/۳/۲۱

چکیده

شوری خاک یکی از مهم‌ترین عوامل غیرزنده، با برهم زدن شرایط مطلوب است که سبب بروز اختلالات متابولیسمی در سلول‌های گیاهی، از جمله افزایش تولید انواع گونه‌های اکسیژن فعال (ROS) می‌گردد. مونودهیدروآسکوربات ردوکتاز (MDHAR) یکی از آنزیم‌های کلیدی در مسیر گلوتاتیون-آسکوربات است که نقش احیاکنندگی رادیکال‌های مونودهیدروآسکوربات را بر عهده دارد. در تحقیق حاضر آنزیم مونودهیدروآسکوربات ردوکتاز، از گیاه هالوفیت آلوروپوس لیتورالیس (*Aeluropus littoralis*) شناسایی، جداسازی و هم‌سانه‌سازی گردید و به گیاه توتون انتقال داده شد. برای این منظور با توجه به اطلاعات در دسترس در پایگاه NCBI، پرایمروهای مناسب طراحی و با روش RT-PCR توالی ژنی مذکور تکثیر و به منظور توالی با یابی در وکتور pTZ57R/T درون باکتری ای. کلای (DH5α) هم‌سانه‌سازی شد. سپس به منظور انتقال به گیاه توتون، با آنزیم pfu دی. ان. آ. پلیمراز تکثیر گردید. پس از الحاق پرموتر و ترمیناتور 35S به ناقل بیانی Green0029، توالی ژنی MDHAR نیز به این ناقل وارد شد و سازه‌ی نوترکیب به سلول‌های اگروباکتریوم نژاد LBA4404 Tرانسفورم شد و برای تراریخت‌سازی توتون به روش دیسک برگی مورد استفاده قرار گرفت. از گیاهان بازابی شده در محیط انتخابی حاوی آنتی‌بیوتیک کانامایسین استخراج DNA و سپس RNA صورت گرفت و آزمون‌های PCR و RT-PCR انجام شد. آزمون PCR با گیاهان انتخابی نشان داد توالی ژنی MDHAR به سلول‌های گیاهان تراریخت وارد شده و بیان مستمر این ژن نیز توسط آزمون RT-PCR تأیید شد. بررسی‌های بیوانفورماتیکی روی ژن نشان داد که ژن MDHAR شامل ۱۴۳۶ جفت باز و فاقد نواحی اینtronونی است. مقایسه‌ی توالی به دست آمده با توالی‌های سایر MDHAR‌های گیاهی ثبت شده در بانک ژن، بیانگر شباهت بالای این ژن با سایر MDHR‌های جدا شده از گیاهان خانواده‌ی گندمیان بوده که با سورگم (*Sorghum bicolor*)، بیشترین شباهت را داشت. آنالیز ساختار پروتئینی، بین سلولی بودن و نواحی موتیف SDR و pyr-redoxin را اثبات کرده و نیز بررسی ساختار ثانویه، نشان‌دهنده ۷۸/۳ درصد ساختار مارپیچ آلفا، ۴۱/۱ درصد ساختار چین خورده‌ی بتا و ۱۳/۶ درصد ساختار دور بتا یا دور معکوس بود.

واژه‌های کلیدی: گونه‌های اکسیژن فعال، مونودهیدروآسکوربات ردوکتاز (MDHAR)، آلوروپوس لیتورالیس، ناقل Green0029، p

مقدمه

به نظر می‌رسد که گونه‌های فعال اکسیژن یا ROS^۱ که حسگرهای محیطی و یا تعدیل کننده‌های الگوی بیان ژن محسوب می‌شوند، نقش مهمی را در نمو و دفاع گیاه بر عهده داشته باشند. استرس‌های اکسیداتیو و مراحل نمو گیاه مثل بلوغ بذر نیز سبب تولید گونه‌های اکسیژن فعال می‌گردد. ROSها ترکیباتی نظیر پراکسید هیدروژن (H_2O_2)، سوپراکسید O_2^- و (رادیکال هیدروکسیل) (HO^-) هستند که به دلیل داشتن الکترون آزاد، بسیار واکنش پذیر بوده و ممکن است برای سلول‌های گیاهی سمی باشند. ROS اغلب که محصول جانی متابولیسم‌های طبیعی سلول، در میتوکندری، کلروپلاست، پراکسیزوم و هسته‌ی بسیاری از انواع ارگانیسم‌های زنده تولید می‌گردد (۳۰). تولید و تخریب ROS یک پدیده‌ی سلولی تنظیم شده می‌باشد، با این حال اصطلاح تنش اکسیداتیو به شرایطی اطلاق می‌گردد که تجمع ROS بیشتر از ظرفیت ارگانیسم

تنش‌های غیرزنده از عوامل اصلی کاهش عملکرد محصول در سراسر جهان به شمار می‌آید که از بین آنها شوری مهم‌ترین عامل محیطی است که به نابودی زمین‌های کشاورزی و کاهش عملکرد محصول منجر می‌گردد (۳۷). حدود ۳/۴ درصد سطح زمین حاوی آب‌های شور می‌باشد، بنابراین عجیب نیست که مقدار قابل توجهی از سطح کره‌ی زمین، تحت تأثیر نمک باشد. نزدیک به ۸۰۰ میلیون هکتار از خشکی‌های کره‌ی زمین در شرایط شوری قرار دارند (۲۷). ناتوانایی گیاه برای جایه‌جایی از زیستگاه طبیعی خود، سبب شده است که گیاهان متحمل شرایط نامطلوب بسیاری چون شوری، خشکی و دمای بالا شوند (۱۰). داشتن خصوصیتی مانند تحمل به شوری، گیاهان را قادر می‌سازد تا در محیط دارای غلظت زیاد نمک رشد کنند و چرخه‌ی زندگی خود را تکمیل کنند.

فتوسنتز در این گیاه از نوع متاپولیسم C4 است که به آن انعطاف پذیری بیشتری در برابر تنش‌های شوری و خشکی می‌دهد. با توجه به تحمل شرایط محیطی دشوار، این گیاه واحد خصوصیات فیزیولوژیکی و مولکولی بر جسته‌ای است که می‌تواند منبعی برای شناسایی ژن‌های جدید و مفید مقاومت به تنش شوری برای بهبود و اصلاح عملکرد محصولات زراعی مورد استفاده قرار گیرد (۱۴).

با توجه به نقش مهم آنزیم MDHAR در ایجاد تحمل به تنش‌های متفاوت در گیاه، در این تحقیق امکان جداسازی ژن MDHAR از گیاه آلوروپوس لیپتورالیس و انتقال آن به کمک ناقل بیانی pGreen0029 به گیاه مدل توتون مورد بررسی قرار گرفت. آنالیزهای بعدی از قبیل بررسی‌های فیزیولوژیک و بیوشیمیایی تغییرات ایجاد شده در هormون‌ها و سایر مواد دخیل در رشد و نمو گیاهان تاریخیت در تنش شوری، سبب شناخت بهتر اثر ژن جدا شده از گیاه آلوروپوس خواهد شد و زمینه‌ی انتقال این ژن به گیاهان مهم زراعی از قبیل گندم و برنج را فراهم خواهد ساخت.

مواد و روش‌ها

تهیه‌ی مواد گیاهی و شرایط رشد

بذر گیاه آلوروپوس جمع‌آوری شده از منطقه‌ی رودشت اصفهان (زیستگاه‌های طبیعی) در گلدان‌های حاوی شن، تحت شرایط محیطی کنترل شده (۱۶ ساعت روشنایی، هشت ساعت تاریکی، دمای ۲۵ درجه سانتی‌گراد و رطوبت ۷۵٪) کشت داده شد. به منظور جوانه‌زنی، بذر ابتدا با آب و پس از رسیدن به مرحله دو برگی با محلول هوگلنند آبیاری شد. چند هفته پس از رسیدن گیاهان به مرحله دو برگی، برگ‌های گیاه کامل جمع‌آوری و تا زمان استخراج RNA کل در دمای ۸۰- درجه‌ی سانتی‌گراد نگهداری گردید.

طراحی پرایم و جداسازی ژن MDHAR

به منظور طراحی پرایم با توجه به این که قبل‌هیچ توالی از ژن MDHR مربوط به گیاه آلوروپوس در پایگاه‌های اطلاعاتی ثبت نشده بود، توالی‌های ژنی مربوط به ژن MDHAR از خانواده‌ی گرامینه، با برنامه‌ی clustalW مورد آزمون هم‌ردیفی قرار گرفتند و از مناطق حفاظت شده‌ی این توالی‌ها، پرایم‌های دجنره طراحی گردید. به منظور استخراج RNA کل از محلول TRIZOL (اینوتیروژن)^۱ مطابق دستورالعمل استفاده شد و کمیت و کیفیت RNA استخراج شده با اسپکتروفوتومتر در طول موج ۲۶۰ نانومتر و نیز با استفاده از ژل آگارز تعیین شد. پنج میکروگرم از کل RNA با آنزیم M-Mulv Reverse transcriptase

برای نگهداری پایداری اکسیداسیون- احیا یا رداکس (Redox) سلولی است. برای مثال قرارگیری بافت گیاه در معرض تنش‌هایی مانند خشکی، شوری، سرما، بیخ زدگی، اشعه‌ی فرابنفش (UV)، ازون، نور شدید، حشره‌کش‌ها و صدمات فیزیکی اغلب سبب تحریک تولید یا تقویت تولید ROS‌ها می‌گردد (۴). این ترکیبات می‌توانند سبب اکسیداسیون پروتئین‌ها، DNA، لیپیدها و فتوسیستم II شوند و به طور جدی به آنها آسیب برسانند (۲۵). گیاهان در مقابل موقعیت‌هایی که سطوح بالایی از ROS تجمع می‌یابد، از سیستم آنتی‌اکسیدان پیچیده‌ای استفاده می‌کنند. اجزای ابتدایی مکانیسم آنتی‌اکسیدان شامل آنتی‌اکسیدان‌ها با وزن مولکولی پایین (آسکوربات، گلوتاتیون، کارتنتوئید، فلاونوئید و توکوفول)، آنزیم‌ها (سوپراکسیدیسموتاز، کاتالاز، گلوتارادوکسین (Glutaredoxins)، گلوتاتیون پراکسیداز و پراکسیدازهای دیگر) و آنزیم‌های دخیل در چرخه‌ی آسکوربات- گلوتاتیون (گلوتاتیون ردوکتاز) (APX)، آسکوربات پراکسیداز (GR)، آسکوربات ردوکتاز (MDHAR) و مونودهیدروآسکوربات ردوکتاز (DHAR) می‌باشند. در این میان MDHAR یک آنزیم با کوآنزم فلاؤین آدنین دی نوکلوتوتیدی (FAD) است (۱۸، ۱۷) که به صورت آیزوژن‌های کلروپلاستی (۱۷)، میتوکندریالی و پراکسیزومی (۲۶، ۱۹) و سیتوسلی (۷) یافت می‌شود. MDHAR برای مونودهیدروآسکوربات (MDHA) که پذیرنده‌ی الکترون این آنزیم است بسیار اختصاصی عمل می‌کند. NADPH و NADH بخشندگاهای الکترون برای این آنزیم محسوب می‌شوند، حال آن که MDHAR NADH را ترجیح می‌دهد (۱۷). باز تولید فرم کاهش یافته‌ی آسکوربات در چرخه‌ی آسکوربات- گلوتاتیون توسط این آنزیم انجام می‌گیرد. MDHAR تنها آنزیم شناخته‌شده‌ای است که از یک رادیکال آلی به عنوان سوبسترا استفاده می‌کند. اعضای تیره‌ی Poaceae از رده‌ی تک‌لپه‌ای‌ها، گیاهان مقاوم به تنش‌های محیطی شناخته شده‌اند (۱۴). گیاه آلوروپوس لیپتورالیس گونه‌ای متعلق به این تیره است که این قابلیت را دارد که یک منبع مهم ژنتیکی برای برنامه‌های بیوتکنولوژی، به منظور بهبود مقاومت به شوری در گیاهان مهم زراعی مثل گندم و برنج، مورد استفاده قرار گیرد. این گیاه یک هالوفیت چند ساله، از خویشاوندان نزدیک گندم است و به صورت علف هرز در مرداب‌ها و مناطق شور و خشک رشد می‌کند. آلوروپوس حاوی ژنوم ۳۴۲Mb (2n=2X=14) است، که اندازه‌ی آن در حدود نمک را از راه غدد نمکی به خارج ترشح کند و به این ترتیب شوری را تا سطح یک درصد، به خوبی تحمل می‌کند. علاوه بر این،

در ۵ تکرار با آنزیم SmaI به طور جداگانه مورد هضم آنزیمی قرار گرفتند. ساختار خطی به دست آمده از هضم کاست 35S و همچنین ساختار خطی به دست آمده از هضم ناقل بیانی pGreen به طور جداگانه با استفاده از کیت خالص‌سازی شرکت رش از روی ژل خالص‌سازی گردیدند. واکنش اتصال 35S و 0029 با رعایت نسبت ۳ به ۱ (35S به ۰۰۲۹ (pGreen0029) از راه آنزیم T4Ligase و حضور پلی‌اتیلن گلیکول صورت گرفت. پس از اتمام واکنش اتصال و ترانسفورم شدن سلول‌های مسعد باکتری *E.coli* سوبیهی DH5، به منظور اطمینان از حضور 35S در ۰۰۲۹، پلاسمیدهای استخراج شده از کلونی‌های تشکیل شده در محیط انتخابی حاوی آنتی‌بیوتیک آمپی‌سیلین و کانامایسین، با آنزیم SmaI هضم شدند. ناقل ۰۰۲۹ حاوی 35S بار دیگر با آنزیم SmaI، برای ورود ژن MDHAR، هضم گردیده و ژن مذکور بعد از تکثیر با آنزیم pfu دی. ان. آ پلی‌مراز دارای قابلیت تصحیح اشتباه در تکثیر، به درون ناقل الحاق گشت. پلاسمید حاوی سازه‌ی ناقل بیانی *E.coli* pGreen:35s:MDHAR در محیط انتخابی حاوی آنتی‌بیوتیک‌های آمپی‌سیلین و کانامایسین استخراج شد. به منظور تأیید پلاسمیدهای نوترکیب با پرایمرهای اختصاصی ژن واکنش PCR انجام شد. برای تاریخت سازی گیاه توتون از باکتری LBA4404 *Agrobacterium tumefaciens* استفاده گردید. سازه‌ی ناقل pSoup، برای بیان شدن نیاز به ناقل کمکی pSoup دارد. بنابراین، ابتدا با روش ترانسفورماسیون ذوب و انجام (۵) به اگروباکتریوم منتقل گردید، سپس ساختار به دست آمده‌ی Green0029، MDHAR، pPromotor و Terminator ۳5S با روش ترانسفورماسیون ذوب و انجام به باکتری LBA4404 *Agrobacterium tumefaciens* انتقال داده شد. پس از انتقال سازه به درون اگروباکتریوم محصول ترانسفورماسیون در محیط کشت جامد، حاوی LB و آنتی‌بیوتیک‌های ریقامپسین، کانامایسین و تتراسایکلین، گستردۀ شدند. با کلونی‌های مقاوم تشکیل شده، به منظور تأیید ورود ژن به درون اگروباکتریوم، آزمون Colony PCR صورت گرفت. از کلونی‌های نوترکیب برای تلقیح گیاه توتون استفاده گردید.

ترانسفورماسیون توتون

گیاه توتون رقم سامسون کشت شده در محیط کشت موراشی-اسکوگ (MS)، برای تلقیح به روش دیسک برگی انتخاب شد و پس از تلقیح در محیط MS حاوی هورمون‌های NAA (۰.۱ میلی‌گرم در لیتر)، BA (۱ میلی‌گرم در لیتر)، ویتامین B5 و آنتی‌بیوتیک کانامایسین (۱۰۰ میلی‌گرم در لیتر) و سفوتاکسیم

معکوس رونویسی شد و تکریشهای cDNA تهیه گردید. واکنش RT-PCR با ۳۵ چرخه در حجم ۲۵µl که شامل ۱µl cDNA، ۰.۵ پیکومول از هر یک PCR- dNTP ۲۰۰µM، ۰.۵ پلیمراز unit ۲.۵ buffer، ۰.۱x DNA و ۰.۱x PCR در ژل آگارز یک درصد، جداسازی و با Rche استفاده از کیت خالص‌سازی محصول PCR (USA) از روی ژل خالص‌سازی شد.

همسانه‌سازی و تعیین توالی MDHAR

محصول خالص‌شدهی PCR درون و کتور PTZ57R/T شرکت فرمنتاز مطابق دستورالعمل همسانه‌سازی شد. کلون‌های سفید نوترکیب با روش غربال‌گری سفید/آبی در محیط حاوی آنتی‌بیوتیک PCR ۷۰mg/l IPTG، ۰.۱X-gal و سیله‌یی با پرایمرهای اختصاصی ژن تأیید شدند. بر اساس دستورالعمل سامبروک و همکاران (۳۳) از کلون‌های نوترکیب استخراج پلاسمید صورت گرفت و توالی یابی DNA توسط شرکت بایونیر (Bioneer) کرده در هر دو برای با پرایمرهای عمومی M13 صورت گرفت.

بررسی بیوانفورماتیکی ژن MDHAR

کلیه‌ی توالی‌ها از پایگاه اطلاعاتی NCBI تهیه و جستجو برای یافتن توالی‌های مشابه از طریق BLASTn صورت گرفت. ۲۶ توالی با امتیاز بالاتر و e-value صفر انتخاب شدند و به کمک هم‌ردیفی چندگانه هم‌ردیف شدند و سپس درخت فیلوزنیکی برای آن ترسیم گردید. توالی نوکلئوتیدی در سایت insilico.ehu.es/translate به پروتئین ترجمه گردید. سپس توالی پیتیدی به دست آمده، برای یافتن توالی‌های پیتیدی مشابه، Blastp شد. توالی پروتئینی در سایت ncbi/structure/cdd برای تشخیص دمین‌های احتمالی آنالیز گردید. و وزن مولکولی، نقطه‌ی ایزوکتریک و ضریب ناپایداری آن در expasy/protparam سایت محاسبه شد.

آماده‌سازی سازه‌ی ناقل بیانی

برای انتقال ژن MDHAR از ناقل بیانی pGreen0029 استفاده گردید. با توجه به فقدان پرومотор و ترمیناتور در ناقل مذکور، سازه‌ی ۳5S حاوی کاست ۳5S و پلاسمید حاوی ناقل pGreen0029 از کلونی‌های باکتری *E.coli* تشکیل شده روی محیط کشت جامد انتخابی حاوی آنتی‌بیوتیک‌های آمپی‌سیلین برای کاست ۳5S و کانامایسین برای ناقل Green0029 صورت گرفت. پس از کنترل کیفیت هر دو پلاسمید روی ژل آگارز یک درصد، پلاسمید ۳5S در ۵ تکرار (به منظور خالص‌سازی)، با آنزیم EcoRV و پلاسمید ۰۰۲۹

وجود داشت که محصول PCR با cDNA سنتز شده از RNA، در ژل آگارز وجود این باند را تأیید کرد (شکل ۱). پس از کلون سازی ژن MDHAR درون سازه هم سانه سازی PTZ57R/T با هدف توالی یابی، به منظور اطمینان از حضور ژن درون سازه از پرایمرهای عمومی M13 برای انجام واکنش PCR استفاده گردید که با توجه به طراحی این پرایمر از نواحی نزدیک به انتهای سازه انتظار می رفت که ۲۰۰ نوکلئوتید به طول اصلی توالی اضافه نماید. بنابراین باید باندی با ۱۶۳۶ نوکلئوتید مشاهده می شد (شکل ۲). توالی یابی قطعه هی کلون شده با استفاده از پرایمرهای رفت و برگشت M13 که توالی آن در داخل ناقل هم سانه سازی حضور دارد، صورت گرفت. برای ایجاد یک توالی منفرد، توالی های رفت و برگشت به منظور شناسایی نواحی هم پوشان، رفته این ترتیب نوکلئوتیدهای متفاوت در BLAST شدند. به این ترتیب نوکلئوتیدهای متفاوت در بین دو توالی مشخص گردید که با مراجعت به منحنی مربوطه، نوکلئوتیدهای دارای پیک مشخص و مجزا به عنوان نوکلئوتیدهای درست انتخاب شدند. در نهایت با اضافه کردن ابتدا و انتهای رشته ها به یکدیگر توالی کامل مجددا در سایت NCBI، بلاست شد که مشاهده نتایج آن، توالی یابی صحیح قطعه هی مورد نظر را تأیید کرد.

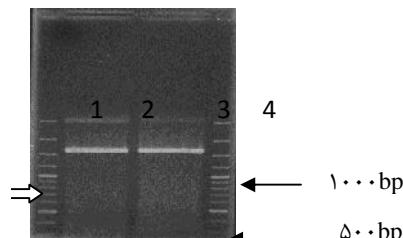
(۲۵۰ میلی گرم در لیتر) قرار داده شد. گیاهان بازیابی شده در این محیط به محیط جدید بدون هورمون منتقل شدند. بعد از رشد کافی در محیط، برای استخراج RNA و DNA انتخاب شدند. گیاهان رشد یافته در محیط حاوی آنتی بیوتیک با احتمال تاریخت بودن، انتخاب شدند.

بازیابی و سنجش های مولکولی

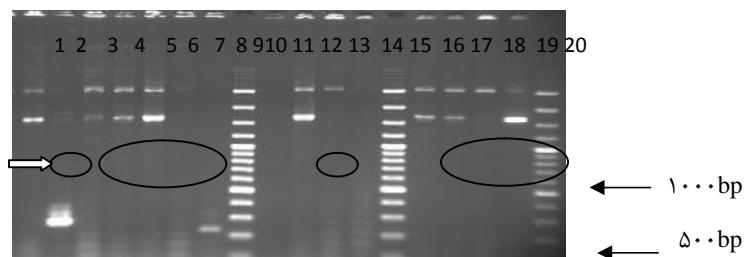
گیاهان رشد یافته در محیط کشت، بعد از ریشه زایی به خاک منتقل شده و برای تأیید حضور ژن MDHAR استخراج DNA با روش دلپورتا و همکاران (۸) صورت گرفت. سپس واکنش PCR با پرایمرهای اختصاصی ژن انجام شد. به منظور تأیید بیان اولیه ژن MDHAR، استخراج RNA از گیاهان تاریخت با معروف ترایزول صورت گرفت و پس از سنتز cDNA واکنش RT-PCR با پرایمرهای اختصاصی ژن انجام شد. سپس هر دو محصول PCR روی ژل آگارز ۱ درصد مورد بررسی قرار گرفتند.

نتایج و بحث

جدا سازی و هم سانه سازی ژن
با در نظر گرفتن توالی های به کار برده شده برای طراحی پرایمر از ژن MDHAR از گیاهان خانواده گرامینه، انتظار وجود باندی با اندازه هی ۱۴۳۶ نوکلئوتید

شکل ۱- PCR با cDNA حاصل از RNA جدا شده از گیاه آلو روپوس و پرایمرهای MDHAR چاهک شماره ۲ و ۳ محصول با پرایمرهای ژن مذکور می باشد که باند حدود ۱۴۳۶ جفت باز را نشان می دهد. چاهک شماره ۱ و ۴ مارکر وزن مولکولی (SMO333, Fermentas).

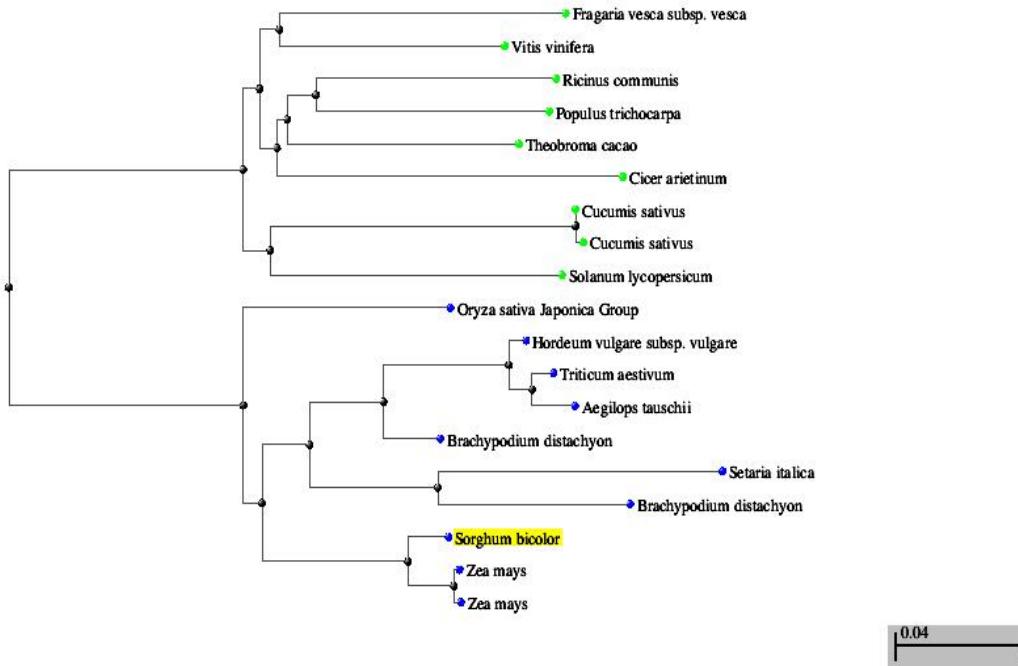

شکل ۲- الکتروفورز محصولات Colony PCR E. coli ترانسفورم شده با ناقل های نوترکیب که روی محیط های حاوی آنتی بیوتیک آمپی سیلین و IPTG و X-gal رشد کرده و کلونی سفید تشکیل دادند بروی ژل آگارز ۱ درصد. چاهک های شماره ۱۸، ۱۶، ۱۳، ۴، ۵، ۱۱، ۱۵ و ۲۰ کلونی های ترانسفورم شده با پرایمر عمومی M13 دارای باند ۱۶۳۶ اندیشیده اند. چاهک های شماره ۱۰، ۱۵ و ۲۰ مارکر وزن مولکولی (SMO333 Fermentas)

ردوکتاز (SDR) در توالی نوکلئوتیدی ژن MDHAR شناسایی شدند. بررسی ساختار ثانویه‌ی پروتئین نیز حاکی از $78/3$ درصد ساختار مارپیچ آلفا (H) و $41/1$ درصد ساختار چین خورده‌ی بتا (E) و $13/6$ درصد ساختار دور بتا یا دور معمکوس (T) است. تجزیه‌ی توالی MDHAR برای تعیین موقعیت پروتئین آن در سلول نشان داد این ژن بیشتر در نواحی بین غشایی وجود دارد و درصد کمی از آن در نواحی داخل غشایی و خارج غشایی قرار دارد. وزن مولکولی و نقطه‌ی ایزووالکتریک پروتئین به ترتیب $51757/4$ و $8/46$ تخمین‌زده شده است. ضربیب ناپایداری آن نیز $31/84$ محاسبه شده است.

بررسی بیوانفورماتیکی

بررسی نوکلئوتیدی توالی ژن MDHAR نشان داد که این ژن دارای 1436 نوکلئوتید است با کدون آغاز ATG و کدون پایان UGA. محتوای AT آن $52/44$ درصد و محتوای GC $47/56$ درصد است. همچنین بلاست نوکلئوتیدی و پروتئینی ژن MDHAR با سایر گیاهان خانواده‌ی گرامینه، بیشترین شباهت این ژن در گیاه آلوروپوس را به گیاه سورگوم (*Sorghum bicolor*) داشت این ژن قادر به کد کردن پروتئینی با 479 اسید آمینه می‌باشد. با بررسی دمین‌های توالی پروتئینی، دمین‌های نوکلئوتید پیریدین- دی‌سولفیداکسیدو ردوکتاز (pyr-redox) و زنجیره‌ی کوتاه دهیدروژناز/

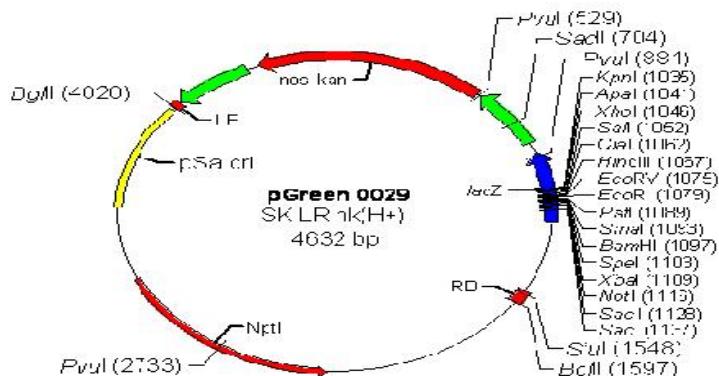
شکل ۳- درخت فیلوجنتیکی توالی آمینواسید MDHAR این درخت نشان‌دهنده‌ی بیشترین شباهت این ژن در گیاه آلوروپوس به گیاه سورگوم است.

واکنش Colony-PCR باندی با اندازه‌ی 1436 نوکلئوتید مشاهده شد که با در نظر گرفتن اندازه‌ی ژن MDHAR حضور آن درون سازه تأیید گردید (شکل ۶). با توجه به الحاق ژن به ناقل بیانی دارای انتهای صاف، برای‌گیری صحیح ابتدای ژن به سمت پرومودر و انتهای آن به سمت ترمیناتور نیز باید تأیید می‌گردید که این امر به کمک آزمون هضم آنزیمی با انتخاب آنزیم‌های SacI و HindIII صورت گرفت. با مراجعه به جایگاه‌های برش آنزیم SacI، باندهای دارای وزن‌های 776 ، 4830 ، 568 و 566 مورد انتظار بودند که در شکل ۷-الف قابل مشاهده می‌باشد. همان‌طور که در شکل

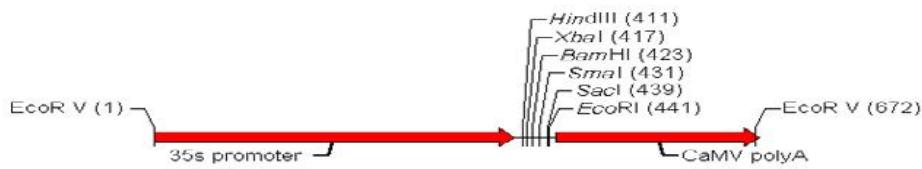
آماده‌سازی سازه‌ی ناقل بیانی Green:35S:MDHAR
ناقل pGreen0029 فاقد پرومودر و ترمیناتور می‌باشد (شکل ۴)، بنابراین باید به آن پرومودر و ترمیناتور الحاق شود. جداسازی پرومودر و ترمیناتور از کاست 35S (شکل ۵)، بدین منظور صورت گرفت. با هضم سازه‌ی 35S در جایگاه آنزیم EcorV، ساختار خطی 672 نوکلئوتیدی حاصل شد. هضم ناقل pGreen0029 با آنزیم *Sma*I نیز سبب خطی شدن این ناقل حلقوی برای ورود ساختار خطی 672 نوکلئوتیدی گردید. پس از آماده‌سازی ناقل، ژن تکثیر یافته با آنزیم pfu ا. آ. پلیمراز به درون سازه الحاق شد. با انجام

از سه باند مورد نظر تنها دو باند مشاهده شد اما با توجه به اینکه باند ۹۳۷ تنها در حالت صحیح قرارگیری ژن قابل مشاهده است، می‌توان صحیح قرار گرفتن ژن را تأیید نمود (شکل ۷-ب).

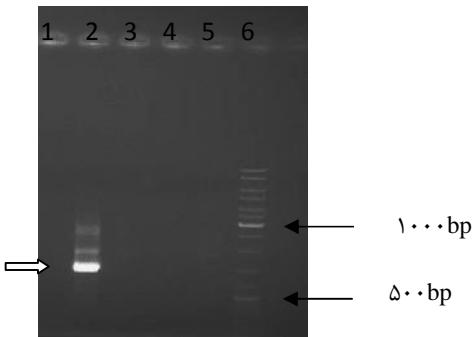
مشاهده می‌شود باند مابین وزن مولکولی ۵۰۰ و ۶۰۰ ضخیم‌تر می‌باشد که به علت همپوشانی باندهای دارای وزن ۵۶۸ و ۶۷۶ است. با آنزیم HindIII، باندهای دارای وزن‌های ۵۰۲۰، ۹۳۷ و ۶۷۶ مورد انتظار می‌بودند، که

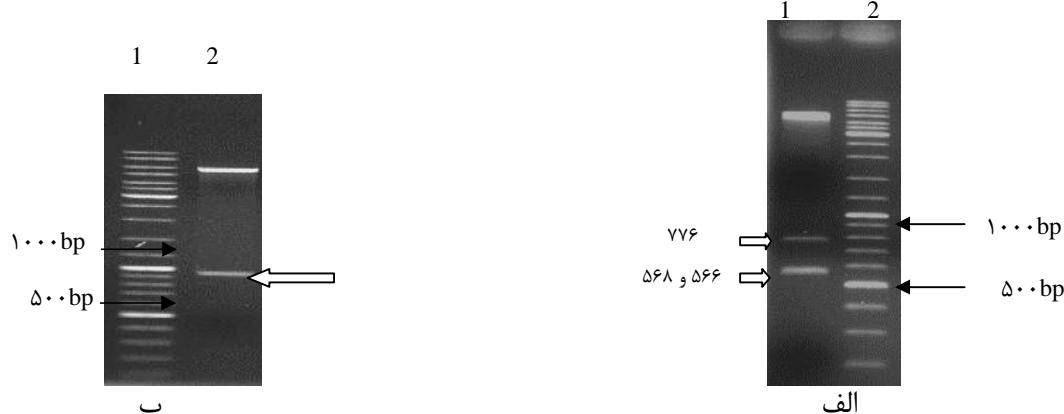
شکل ۴- ناقل بیانی pGreen 0029 برای خطی شدن و ورود پروموتور و ترمیناتور، در جایگاه آنزیمی SmaI در توالی نوکلئوتیدی ۱۰۸۳ هضم گردید.

شکل ۵- کاست 35s دارای پروموتور و ترمیناتور برای ورود به ناقل ۰۰۲۹، pGreen0029، در جایگاه آنزیمی EcoRV در دو سر کاست هضم گردید و بعد از قرار گیری در جایگاه SmaI هضم گردید تا برای ورود ژن MDHAR ساختار خطی ایجاد شود.

شکل ۶- کلونی-PCR با کلونی‌های مقاوم تشکیل شده در محیط کشت انتخابی با پرایمرهای اختصاصی ژن MDHAR چاهک شماره ۲ دارای وزن ۱۴۳۶ نوکلئوتیدی، نشاندهندهٔ تکثیر ژن موردنظر می‌باشد. چاهک شماره ۶ مارکر وزن مولکولی (SMO333 Fermentas)

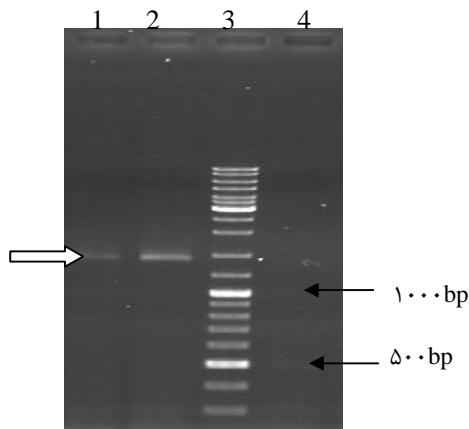

شکل ۷- هضم سازه‌ی ناقل بیانی pGreen0029 با آنزیم SacI (الف) و HindIII (ب) به منظور تأیید برای گیری صحیح ژن MDHAR درون سازه.

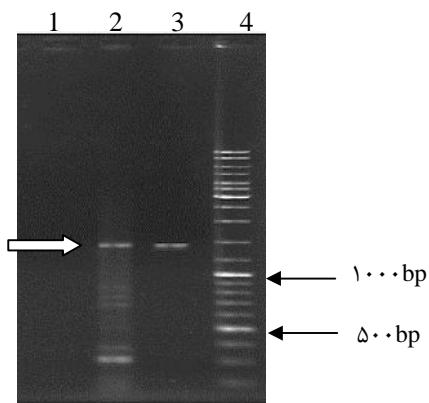
شکل الف، چاهک شماره‌ی ۱ باندهای حاصل از هضم آنزیمی با آنزیم SacI و چاهک شماره‌ی ۲ مارکر وزن مولکولی (SMO333, Fermentas)، هم‌پوشانی باندهای دارای وزن ۵۶۸ و ۵۶۶، علت ضخیمتر شدن باند مابین ۵۰۰ و ۶۰۰ می‌باشد. شکل ب، چاهک شماره‌ی ۱ مارکر وزن مولکولی (SMO333, Fermentas) و چاهک شماره‌ی ۲ باند حاصل از هضم آنزیمی با آنزیم HindIII.

حضور ژن MDHAR و تاریخت بودن گیاه منتخب می‌باشد (شکل ۸). برای تأیید نسخه‌برداری ژن در گیاهان تاریخت، محصول PCR با نمونه‌ی cDNA سنتر شده از RNA مستخرج از گیاه تاریخت در ژل آگارز ۱ درصد مورد بررسی قرار گرفت. در این مورد نیز وجود باند با وزن ۱۴۳۶ نوکلئوتید و فقدان باند در گیاه شاهد نشانه‌ی بیان اولیه‌ی ژن در نسل اول گیاه تاریخت می‌باشد (شکل ۹).

ترانسفورماسیون گیاه توتون (Nicotiana tabacum)
پس از ورود سازه‌ی بیانی به درون گیاه توتون، گیاهان تاریخت باید به منظور تأیید حضور ژن MDHAR مورد آزمون قرار می‌گرفتند. بازیابی و سنجش‌های مولکولی به منظور تأیید مولکولی حضور ژن MDHAR با نمونه‌ی DNA استخراج شده از گیاهان منتخب در ژل آگارز یک درصد مورد بررسی قرار گرفت. وجود باند با وزن ۱۴۳۶ نوکلئوتید در گیاه منتخب و عدم حضور باند در گیاه شاهد، نشانه‌ی

شکل ۸- تأیید حضور ژن MDHAR با مشاهده‌ی باند ۱۴۳۶ bp مطابق با وزن باند ژن MDHAR. چاهک شماره‌ی ۱، گیاه تاریخت، چاهک شماره‌ی ۲، پلاسمید دارای ژن (کنترل مثبت) چاهک شماره‌ی ۳ مارکر وزن مولکولی (SMO333, Fermentas) و چاهک شماره‌ی ۴ گیاه شاهد (کنترل منفی).

شکل ۹- تأیید بیان اولیه‌ی ژن MDHAR با RT-PCR با مشاهده‌ی باند ۱۴۳۶ bp مطابق با وزن باند ژن MDHAR چاهک شماره‌ی ۱، گیاه شاهد (کنترل منفی)، چاهک شماره‌ی ۲، گیاه تاریخت، چاهک شماره‌ی ۳ پلاسمید دارای ژن (کنترل مثبت) و چاهک شماره‌ی ۴ مارکر وزن مولکولی (SMO333, Fermentas).

نشان‌دهنده‌ی خوشبندی مشابه این گروه با ژن‌های سیتوسولی است. بیشترین شباهت این ژن در گیاه آلوروپوس به گیاه سورگوم (*Sorghum bicolor*) (٪۸۹) بوده است و سپس به ترتیب با ذرت (*Zea mays*) (٪۸۶)، برنج (*Oryza sativa*) (٪۸۸)، بیشترین شباهت را نشان داده است. آنالیزهای بیوانفورماتیکی دقیق‌تر بر اساس نواحی N-ترمینال پیش‌بینی نمود، پروتئین این ژن بین غشایی می‌باشد و بیشتر در غشاء شبکه‌ی آندوپلاسمی قرار دارد و فاقد نواحی N-ترمینال سیگنال برای ارگانلهای کلروپلاست و میتوکندری است. ژن MDHAR دارای دو نوع دمین، شامل دمین نوکلئوتید pyr-redox- پیریدین- دی‌سولفیداکسیدوردوکتاز (pyr-redox) و دمین زنجیره‌ی کوتاه دهیدروژناز / ردوکتاز (SDR) می‌باشد. دمین pyr-redox در دو ناحیه از توالی نوکلئوتیدی قرار گرفته است. یک ناحیه در توالی نوکلئوتیدی ۴۹۳ تا ۷۴۱ و ناحیه‌ی دیگر در توالی نوکلئوتیدی ۱۹ تا ۹۱۵ است. خانواده‌ی دمین pyr-redox شامل هر دو کلاس اکسیدوردوکتاز I و II و هم‌چنین NADH اکسیداز و پراکسیداز می‌باشد. در واقع این دمین، شامل یک دمین کوچک باند شونده با NADH است که درون دمین بزرگ‌تری قرار گرفته است که با FAD اتصال برقرار می‌کند. دمین در توالی نوکلئوتیدی ۲۴۷ تا ۵۸۲ ژن MDHAR قرار گرفته است. این دمین از خانواده‌ی اکسیدوردوکتاز مشتق شده است که یک دمین انفرادی است و دارای تاخوردگی حفاظت شده (الگوی تاخوردگی آلفا/ بتا با صفحات بتای مرکزی)، ناحیه‌ی NAD(P)H و ناحیه‌ی C-ترمینال می‌باشد.

در تحقیق حاضر، امکان انتقال ژن MDHAR از گیاه آلوروپوس لیتورالیس به گیاه توتون رقم سامسون از

به طور طبیعی رشد و نمو گیاه اغلب در معرض تشنهای محیطی متفاوت مانند شوری است که یکی از مشکلات اصلی کشاورزی در نواحی خشک و نیمه خشک می‌باشد (۱). تشنهای زنده و غیر زنده سبب تولید ROS می‌گردد. تجمع این رادیکال‌ها در گیاه سبب آسیب به اجزای متفاوت سلولی مانند لیپیدها می‌گردد. توانایی پاکسازی یا خنثی نمودن ROS به وسیله‌ی سیستم‌های متنوع نجات سلول بسیار مهم است. گیاهان، آنزیم‌های آنتی‌اکسیدان متفاوتی از جمله MDHAR را در چرخه‌ای به نام گلوتاتیون-آسکوربات به کار می‌برند. عملکرد APX در سیستم آنتی‌اکسیدان گیاهی شناخته شده است، این آنزیم، اکسیداسیون آسکوربات را برای تبدیل شدن به مونوهدیروآسکوربات کاتالیز می‌کند، تا بتواند اثر سمی پراکسید هیدروژن را از طریق چرخه‌ی گلوتاتیون-آسکوربات از بین برد و آن را به آب تبدیل کند. آسکوربات مورد نیاز APX به کمک آنزیم MDHAR فراهم می‌شود. به این ترتیب که این آنزیم MDA را به آسکوربات احیا می‌کند و آسکوربات به عنوان دهنده‌ی الکترون در اختیار APX قرار می‌گیرد. برای حفظ پایداری رداکس، تجمع آسکوربیک اسید (ASA) از MDA به وسیله‌ی MDHAR بسیار مهم است و همواره باید مقدار ASA بیشتر از DHA باشد. حضور ASA اولین خط دفاعی در برابر اثرات مخرب ROS می‌باشد (۳).

در گیاهان ژن MDHAR در پراکسیزوم، گلی‌اکسیزوم، کلروپلاست، میتوکندری و سیتوسول یافت شده است که ثابت می‌کند این ژن در همه جای سلول حضور دارد (۲۰). آنالیز توالی این ژن از گیاه آلوروپوس با ژن گیاهان دیگر نشان داد که در جهی بالایی از پلی‌مورفیسم در بین این کلاس از پروتئین‌ها مشاهده می‌شود. آنالیزهای فیلوجنیک ژن MDHAR

غیرتاریخت در شرایط تنش مورد ارزیابی قرار داده‌اند و گزارشات متعددی مبنی بر بیش‌بیانی MDHAR در تنش‌های متفاوت از جمله شوری، سرما، ازن، خشکی، علف‌کش پاراکوات و غیره که سبب افزایش استرس اکسیداتیو می‌گردد، ارائه کرده‌اند. مطالعات بیانی در گونه‌های متنوع گیاهی نشان داده است که MDHAR سیتوسولی، کلروپلاستی و میتوکندریابی در طول تنش‌های شوری، خشکی، سرما، به صورت افزایشی تنظیم می‌شود که می‌تواند در بیشتر موارد سبب افزایش تحمل گیاه گردد (۳۹، ۳۱، ۲۹، ۱۶، ۲). نتایج تحقیقات مختلف نشان داده است که بیش‌بیانی MDHAR در گیاهان، سبب افزایش تحمل به ازن، شوری، PEG (۱۰، ۱۱) و تحمل افزایش و کاهش دما و متیل وبولوژن (MV) (۳۵، ۳۴، ۲۸) شده است. همچنین گزارشاتی ارائه شده است که نشان می‌دهد بیش‌بیانی DHAR و MDHAR در سیتوسول با افزایش نسبت ASA به DHA، تحمل به تنش شوری را افزایش می‌دهد (۳۹، ۳۸، ۲۴، ۱۰، ۹) کاهش پراکسیداسیون لیپیدها و افزایش میزان فتوسیستم II از دیگر اثرات بیش‌بیان این آنزیم می‌باشد (۱۱، ۱۰، ۲۳). محتوای ASA نیز در اثر فعالیت این آنزیم افزایش پیدا می‌کند (۲۳، ۲۰، ۱۲، ۱۰) و صدمات غشایی در طی تنش‌های متفاوت از جمله شوری کاهش می‌یابد (۱۲).

بررسی و تجزیه و تحلیل گیاهان تاریخت توتون در نسل دوم (T1) در شرایط تنش شوری با نسبت‌های متفاوت صورت خواهد گرفت و میزان فعالیت آنزیم و تعییر در بیان آن و همچنین تعییرات فیزیولوژیکی گیاهان تاریخت مورد سنجش و ارزیابی قرار خواهد گرفت.

تشکر و قدردانی

تحقیق حاضر با حمایت مالی پژوهشکده ژنتیک و زیست فناوری کشاورزی طبرستان انجام شد. بدین وسیله از ریاست محترم پژوهشکده و کارکنان آن مرکز صمیمانه تشکر می‌شود.

طریق ناقل بیانی pGreen0029، مورد مطالعه قرار گرفته است. برای بیان مؤثر ژن خارجی در گیاهان، یک سیستم بیانی خوب با استفاده از پرموتور مناسب و شرایط بهینه شده برای بیان بالا ضروری است. پیشرفت در طراحی پرموتور در کنار سایر عوامل و ژن مطلوب، سبب افزایش عملکرد ارگانیسم‌ها می‌گردد (۶). پرموتور قوی و پایداری مانند CaMV 35S برای بیان پروتئین در گیاهان مختلف به منظور بررسی مکانیسم تحمل مورد استفاده قرار گرفته است. اما باید این نکته را نیز خاطر نشان کرد که بیان مداوم فاکتور رونویسی که تنها در شرایط تنش فعالیت می‌کند، سبب کند شدن رشد و نمو گیاه از طریق خاموشی ژن می‌گردد. بنابراین استفاده از پرموتوری که بیان پروتئین را تحت شرایط عوامل خارجی^۱ تحریک می‌کند، مناسب‌تر است (۳۶). ناقل بیانی 0029 pGreen به کار برده شده در این تحقیق دارای خصوصیاتی است که استفاده از آن را در تحقیقات مولکولی مطلوب می‌سازد. با توجه به در حال رشد بودن تولید ناقل‌های دوگانه با اندازه‌ای کوچک به منظور افزایش کارایی انتقال ژن، این ناقل در اندازه‌ای در حدود ۴/۵ kb، طراحی شد. ناقل pGreen فاقد پرموتور و ترمیناتور می‌باشد، بنابراین امکان دستورزی بیشتر آن برای افزایش جایگاه‌های آنزیم برشی در ناحیه‌ی چندگانه‌ی کلونینگ (MCS)^۲، ایجاد می‌گردد. از دیگر ویژگی‌های این ناقل می‌توان به قابلیت انعطاف آن اشاره کرد، به گونه‌ای که اجزا می‌دهد ژن‌های نشانگر انتخابی برای شناسایی به شیوه‌های انفرادی (single)، دو تایی (double) و یا جایگزینی به داخل آن وارد شوند (۱۵). لازم به ذکر است که ناقل pGreen بدون pSoup بعنوان ناقل کمکی، قادر به همانندسازی در اگروبکتریوم نخواهد بود (۳۲) و در محیط‌های آنتی‌بیوتیک بسیار ناپایدار است (۲۲).

با توجه به اهمیت ژن MDHAR در پاکسازی ROS‌ها در گیاه در شرایط تنش، محققان زیادی روی فعالیت این آنزیم متمرکز شده‌اند. به گونه‌ای که عده‌ای از آنها بیش‌بیانی ژن مذکور را در گیاهان تاریخت و

منابع

- Ashraf, M. and N.A. Akram. 2009. Improving salinity tolerance of plants through conventional breeding and genetic engineering: an analytical comparison. *Biotechnology Advances*, 27: 744-752.
- Baek, K.H. and D.Z. Skinner. 2003. Alteration of antioxidant enzyme gene expression during cold acclimation of nearisogenic wheat lines. *Plant Science*, 165: 1221-1227.
- Barnes, J.D., Y. Zheng and T.M. Lyons. 2002. Plant resistance to ozone: the role of ascorbate. In: K. Omasa, H. Saji, S. Youssefian, N. Kondo (Eds.), *Air Pollution and Plant Biotechnology*. Springer, Tokyo, pp: 235-254.
- Bowler, C. and R. Fluhr. 2000. The role of calcium and activated oxygens as signals for controlling cross-tolerance. *Trends Plant Science*, 5: 241-245.
- Chen, H., R.S. Nelson and J.L. Sherwood. 1994. Enhanced recovery of transformants of *Agrobacterium tumefaciens* after freeze thaw transformation and drug selection. *Biotechniques*, 16: 664-670.
- Choi, S., O. Lee, S. Kwon, S. Kwak, D. Yu and H. Lee. 2003. High expression of a human lactoferrin in transgenic tobacco cell cultures. *Biotechnology Letters*, 25: 213-218.
- Dalton, D., L. Baird, L. Langeberg, C. Taigher, W. Anyan, C. Vance and G. Sarath. 1993. Subcellular localization of oxygen defense enzymes in soybean (*Glycine max* [L.] Merr.) Root nodules. *Plant Physiology*, 102: 481-489.
- Dellaporta, S.L., J. wood and J.B. Hicks. 1983. PMB Reporter, 4: 19-21.
- Eltayeb, A.E., N. Kawano and G.H. Badawi. 2006. Enhanced tolerance to ozone and drought stresses in transgenic tobacco overexpressing dehydroascorbate reductase in cytosol. *Physiology Plant* 127 57e65Dellaporta, S.L.J. wood and J.B. Hicks. 1983. PMB Reporter, 4: 19-21.
- Eltayeb, A.E., N. Kawano, G.H. Badawi, H. Kaminaka, T. Sanekata, T. Shibahara, S. Inanaga and K. Tanaka. 2007. Overexpression of monodehydroascorbate reductase in transgenic tobacco confers enhanced tolerance to ozone, salt and polyethylene glycol stresses *Planta*, 225: 1255-1264.
- Eltelib, H.A., A.A. Badejo, Y. Fujikawa and M. Esaka. 2011. Gene expression of monodehydroascorbate reductase and dehydroascorbate reductase during fruit ripening and in response to environmental stresses in acerola (*Malpighia glabra*). *Journal of Plant Physiology*, 168: 619-627.
- Eltelib, H.A., Y. FUjikawa and M. Esaka. 2012. Overexpression of the acerola (*Malpighia glabra*) monodehydroascorbate reductase gene in transgenic tobacco plants results in increased ascorbate levels and enhanced tolerance to salt stress. *South African Journal of Botany*, 78: 295-310.
- Gautier, H., F. Lopez-Lauri, C. Massot, R. Murshed, I. Marty, D. Grasselly, D. Keller, C. Sallanon and Genard. 2010. Impact of ripening and salinity on tomato fruit ascorbate content and enzymatic activities related to ascorbate recycling. *Functional Plant Science and Biotechnology*, 4: 66-75.
- Grantz, A., D.A. Brummell and Å.B. Bennett. 1995. Ascorbate free-radical reductase messenger-RNA levels are induced by wounding. *Plant Physiology*, 108: 411-418.
- Hellens, R.P., E.A. Edwards, N.R. Leyland, S. Bean and Ph.M. Mullineaux. 2000. pGreen: a versatile and flexible binary Ti vector for *Agrobacterium*-mediated plant transformation. *Plant Molecular Biology*, 42: 819-832.
- Hernandez, J.A., A.B. Aguilar, B. Portillo, E. Lopez-Gomez, J.M. Beneyto, and M.F. Garcia-Legaz. 2003. The effect of calcium on the antioxidant enzymes from salt-treated loquat and anger plants. *Funct. Plant Biology*, 30: 1127-1137.
- Hossain, M.A., Y. Nakano and K. Asada. 1984. Monodehydroascorbate reductase in spinach chloroplasts and its participation in regeneration of ascorbate for scavenging hydrogen peroxide, *Plant Cell Physiology*, 25: 385-395.
- Hossain, M.A. and K. Asada. 1985. Monodehydroascorbate reductase from cucumber is a flavin adenine dinucleotide enzyme, *J. Biol. Chem.* 260: 12920-12926.
- Jimenez, A., J.A. Hernandez, L.A. del Río and F. Sevilla. 1997. Evidence for the presence of the ascorbate-glutathione cycle in mitochondria and peroxisomes of pea leaves. *Plant Physiology*, 114: 275-284.
- Kavitha, K., S. George, G. Venkataraman and A. Parida. 2010. salt-inducible chloroplastic monodehydroascorbate reductase from halophyte *Avicennia marina* confers salt stress tolerance on transgenic plants. *Biochimie*, 92: 1321-1329
- Kaya, C., H. Kirnak, D. Higgs and K. Saltali. 2002. Supplementary calcium enhances plant growth and fruit yield in strawberry cultivars grown at high (NaCl) salinity. *Scientia Horticulturae*, 93: 65-74.
- Li, F., SH. Xing and Q. Guo. 2011. Drought tolerance over expression of expansin gene TaEXPB23 in transgenic tobacco. *Journal of Plant Physiology*, 168: 960-966.
- Li, F., Q.Y. Wu, Y.L. Sun, L.Y. Wang, X.H. Yang and Q.W. Meng. 2010. Over expression of chloroplastic monodehydroascorbate reductase enhanced tolerance to temperature and methyl viologen-mediated oxidative stresses. *Physiologic Plant arum*, 139: 421-434.
- Lunde, C., U. Baumann, N.J. Shirley, D.P. Drew and G.B. Fincher. 2006. Gene structure and expression pattern analysis of three monodehydroascorbate reductase (Mdhar) genes in *Physcomitrella patens*: implications for the evolution of the MDHAR family in plants. *Plant Molecular Biology*, 60: 259-275.
- McDonald, M.B. 1999. Seed eterioration: physiology, repair and assessment. *Seed Science and Technology*, 27: 177-237
- Mitrova, V., M. Tal, M. Volokita and M. Guy. 2003. Up-regulation of the leaf mitochondrial and peroxisomal antioxidative systems in response to salt-induced oxidative stress in the wild salt-tolerant tomato species *Lycopersicon pennellii*. *Plant, Cell & Environment*, 26: 845-856.

27. Munns, R. and M. Tester. 2008. Mechanism of salinity tolerance. Annual Rev. of Plant Biology, 59: 651-681.
28. Olien, C. and M. Smith. 1977. Ice adhesions in relation to freeze stress. Plant Physiology, 60: 499-503.
29. Ozturk, Z.N., V. Talame, M. Deyholos, C.B. Michalowski, D.W. Galbraith, N. Gozukirmizi, R. Tuberosa, R. and H.J. Bohnert. 2002. Monitoring large-scale changes in transcript abundance in drought- and salt-stressed barley. Plant Molecular Biology, 48: 551-573.
30. Prasad, T.K., M.D. Anderson, B.A. Martin and C.R. Stewart. 1994. Evidence for chilling-induced oxidative stress in maize seedling and a regulatory role for hydrogen peroxide. Plant Cell, 6: 65-74.
31. Rizhsky, L., H.J. Liang and R. Mittler. 2002. The combined effect of drought stress and heat shock on gene expression in tobacco. Plant Physiology, 130: 1143-1151.
32. Rodrigues, R.B., G. Sabat, B.B. Minkoff, H.L. Burch, T.T. Nguyen and M.R. Sussman. 2014. Expression of a translationally fused TAP-tagged plasma membrane proton pump in *Arabidopsis thaliana*. Biochemistry, 53: 566-578.
33. Sambrook, J., E.F. Fritsch and T. Maniatis. 1989. Molecular cloning (Vol. 2, pp. 14-9). New York: Cold spring harbor laboratory press.
34. Shin, S.Y., I.S. Kim, Y.S. Kim, H. Lee and H.S. Yoon. 2013. Ectopic expression of *Brassica rapa* L. MDHAR increased tolerance to freezing stress by enhancing antioxidant systems of host plants. South African Journal of Botany, 88: 388-400.
35. Shin, S.Y., M.H. Kim, Y.H. Kim3, H.M. Park and H.S. Yoon. 2013. Co-Expression of Monodehydroascorbate Reductase and Dehydroascorbate Reductase from *Brassica rapa* Effectively Confers Tolerance to Freezing-Induced Oxidative Stress Mol. Cells 36: 304-315, 10059-013-0071-4
36. Tang, L., M. Kim, K. Yang, S. Kwon, S. Kim, J. Kim, D. Yun, S. Kwak and H. Lee. 2008. Enhanced tolerance of transgenic potato plants overexpressing nucleoside diphosphate kinase 2 against multiple environmental stresses. Transgenic Research, 17: 705-715.
37. Vaidyanathan, H., P. Sivakumar, R. Chakrabarty and G. Thomas. 2003. Scavenging of reactive oxygen species in NaCl-stressed rice (*Oryza sativa* L.) differential response in salt-tolerant and sensitive varieties. Plant Science, 165: 1411-1418.
38. Yabuta, Y., T. Maruta, K. Yoshimura, T. Ishikawa and S. Shigeoka. 2004. Two distinct redox signaling pathways for cytosolic APX induction under photooxidative stress. Plant & Cell Physiology, 45: 1586-1594.
39. Yoon, H.S., H. Lee, I.A. Lee, K.Y. Kim and J.K. Jo. 2004. Molecular cloning of the Monodehydroascorbate reductase gene from *Brassica campestris* and analysis of its mRNA level in response to oxidative stress. Biochimica et Biophysica Acta, 1658: 181-186.

Cloning and Bioinformatics Analysis of MDHAR Gene from *Aeluropus littoralis* and Over-Expression Analysis in *Nicotina Tabacum*

Azadeh Mohseni¹, Ghorbanali Nematzadeh², Ali Dehestani Kelagari³, Behzad Shahin Kaleybar⁴ and Elham Soleimani⁵

1- Ph.D. Student, Ferdoesi University (Corresponding authors: azadehmohseni34@yahoo.com)

2- Professor, Sari Agricultural Sciences and Natural Resources University

3 and 4- Assistant Professor and Ph.D. Student, Genetics & Agricultural Biotechnology Institute of Tabarestan (GABIT), Sari

5- Ph.D. Student, University of Shiraz

Received: June 11, 2015   Accepted: November 8, 2015

Abstract

Salinity as one of the most important stresses disturbs favorable growth conditions of the plants leading to several metabolic disorders such as reactive oxygen species (ROS). Monodehydroascorbate reductase (MDHAR) with FAD (Flavin adenine dinucleotide) co-factor is one of the key enzymes in Glutathione-ascorbate pathway which reduces monodehydroascorbate (MDHA) radicals. In this study MDHAR gene was isolated from *Aeluropus littoralis*, a halophyte plant with, characterized and was transferred to tobacco plants after cloning. Gene specific primers were designed using similar sequences in NCBI and the desired sequence was amplified via RT-PCR, cloned in pTZ57R/T vector and sequenced. Primary bioinformatics assessments revealed that MDHAR gene consisted of 1436 bp lacking intron sequences. For tobacco transformation, cDNA fragment was amplified with Pfu DNA polymerase, inserted into pGreen0029 containing 35s promoter and terminator sequences. The recombinant vector was then introduced to LBA4404 agrobacterium cells, which were used for tobacco transformation via leaf disc method PCR analysis of the putative transgenic plants, indicated successful gene insertion into plant cells and gene transcription was confirmed by RT-PCR. Comparing which MDHAR sequences form other plants in NCBI, *A. littoralis* gene exhibited a high similarity with genes isolated from gramineae family. The highest similarity (89%) was observed for MDHARs from sorghum (*Sorghum bicolor*). Protein also analysis has proven that this gene is outside cell, pyr-redoxin and NAD-binding motif area. Secondary structure showed 78.3% alpha helix, 41.1% beta sheet and structure 13.6% B-turn structure or reverse turn.

Keywords: *Aeluropus littoralis*, Mono Dehydro Ascorbate Reductase (MDHAR), Pggreen Vector, Reactive Oxygen Spices (ROS), Tobacco, Transgenic